

"El PSM i UM han de col·laborar"

Miquel Duran (Palma, 1934), catedràtic d'història contemporània de la Universitat de les Illes Balears, militant d'UM, és un home de gran experiència política. Avui, fora de la primera línia, s'assenyala com a responsable del desglaç entre PSM i UM.

La biografia política de Miquel Duran es remunta al 1974 quan és nomenat regidor de Palma. De tot d'una fou un d'aquells reformistes que volien canviar el règim franquista. Just després de la mort del dictador fundà el Partit Liberal a les Balears, del qual fou secretari general entre el 1976 i el 1977. Quan el PL entrà a la UCD, Duran va ser-ne secretari general (1977-78) i president (1978-79). Va ser elegit diputat per UCD a les eleccions del 1977 i a les següents del 1979. Va ser secretari primer (1977-78) de l'Assemblea de Parlamentaris de les Balears i, més tard, conseller d'Interior (1978-1979) del govern de l'ens pre-autonòmic, el Consell General Interinsular.

Del seu pas pel Congrés dels Diputats sol recordar les befes que alguns companys seus —especialment Martín Villa i Abril Martorell— li feien per haver-se declarat públicament nacionalista. Aquest compromís, que també tenien alguns mallorquins i catalans que aleshores militaven a UCD i que avui treballen en partits nacionalistes, el duguerent a militar, més endavant, en un partit que es considera liberal, de centre i nacionalista: Unió Mallorca. No hi té càrrecs orgànics, ni el representa. Però hom diu que hi té bastant de pes, si més no, perquè se suposa que és un dels assessors de la presidenta.

—Vostè és un dels assessors de la presidenta d'Unió Mallorca, Maria Antònia Munar, no és ver?

—Home, tant com això! A vegades, quan em telefona i em demana l'opinió, doncs, sí, aleshores li dic què en pens. Però sempre i únicament si m'ho demana. Perquè jo crec que els vells, i jo ja sóc vell, hem de deixar que els joves que tenen empena i ganes, com na Maria Antònia, facin el que cre-

uen, i només hem d'intervenir-hi si ens ho demanen...

—Una actitud no gaire habitual, perquè estam cansats de veure antics o vells polítics que no s'acostumen a deixar la primera línia...

—S'ha de saber ser a cada moment on pertoca.

—Vostè és un dels qui feren el que pogueren perquè les direccions del PSM i d'UM s'asseguessin entorn d'una taula per parlar de les relacions entre tots dos partits...

—Aquestes coses no són mai tan simples. Tot va començar un dia que em demanaren del partit que anàs a una taula rodona radiofònica sobre nacionalisme i la Declaració de Barcelona. Allà hi havia en Mateu Morro i bé, allò va ser una conversa agradable, i potser algunes reticències entre el PSM i UM es començaren a esvaïr.

—Per què?

—Perquè fonamentalment jo vaig expressar a en Mateu que mai no parlaria en els termes que ho feia, de la necessitat de col·laborar entre tots dos partits, si no tengués la certesa moral que tant la presidenta com el altres membres de la direcció creien vertaderament que aquest era el camí. I mai, pel respecte que li tenia, a ell, no m'atreviria a dir-ho, si no ho creia efectivament així.

—Això era?

—L'estiu del 1998.

—I què va passar després?

—Que vaig posar en coneixement de la direcció del partit els termes

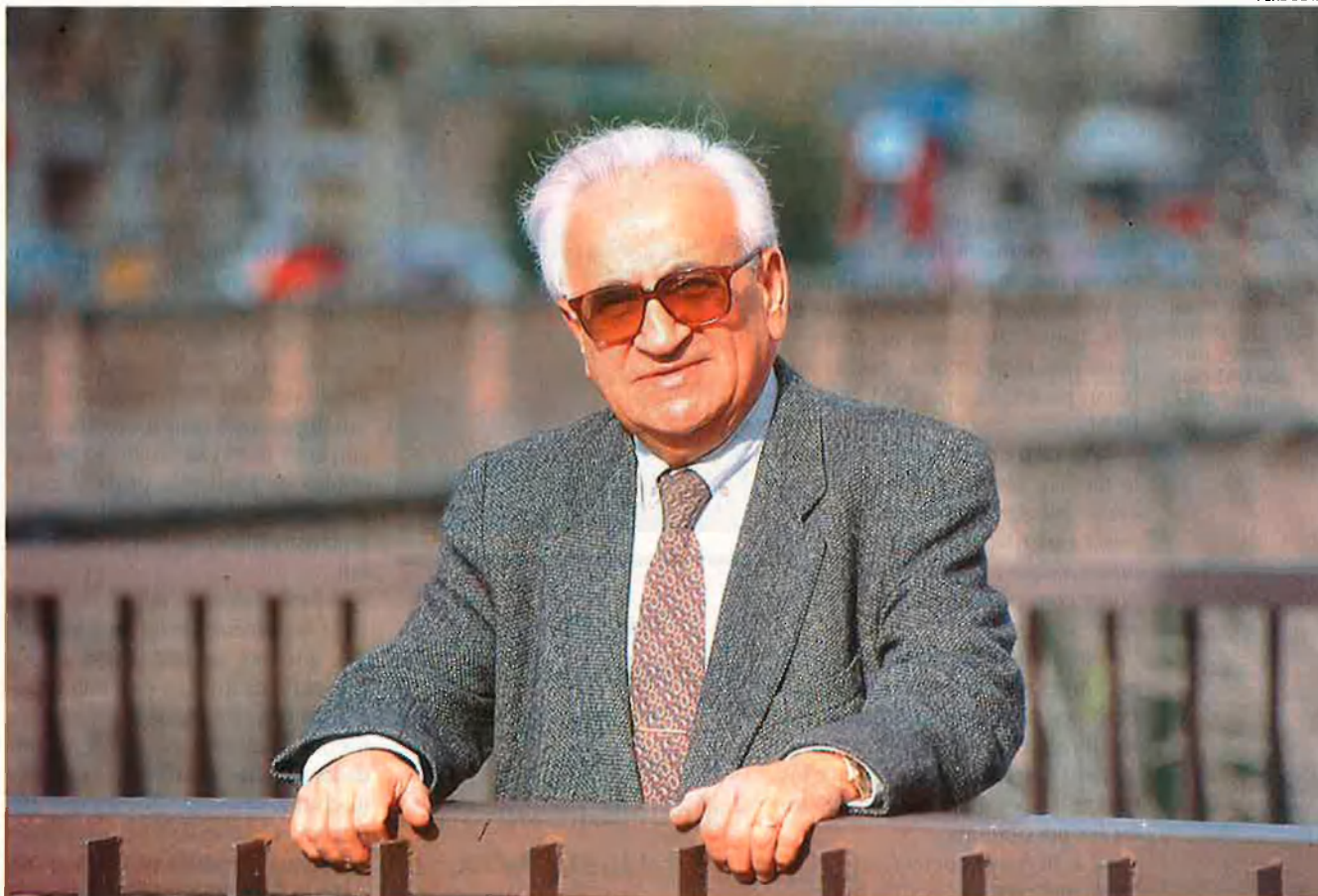
agradables en què havia transcorregut la conversa amb en Mateu.

—I...?

—Doncs que passà un temps i en ocasió de la Diada de Mallorca, en sortir d'un acte al Teatre Principal, vaig dir a un dels membres de la direcció del meu partit que per què no aprofitava l'avinentsa per acostar-se a Pere Sampol i dir-li que per què no es reunien.

"És imprescindible la col·laboració entre el PSM i UM."

"Es tracta de cercar el punt en què el PSM pugui fer feina dins els sectors en què pot entrar, i nosaltres en aquells en què podem entrar."

—I aleshores arriba el dinar al qual vostè va assistir.

—Sí, efectivament, al cap d'unes setmanes es feia aquest dinar.

—Creu que és possible la col·laboració?

—Jo crec que més aviat és necessària o, fins i tot, imprescindible. El PSM i UM han de col·laborar.

—Com?

—Això ja es veurà, però sempre he manifestat dins el meu partit que calia trobar aquests ponts de col·laboració amb el PSM. Sé molt bé que no és fàcil. Ni dins el PSM ni dins UM. Sé que hi ha reticències dins el PSM, però és que també n'hi ha dins UM, i a vegades m'han dit que pareixia que jo era del PSM o que volia que tots ens féssim del PSM, i no és això, no. Es tracta de cercar el punt en què el PSM pugui fer feina dins els sectors socials en què pot entrar, i nosaltres en aquells en què podem entrar.

—Vejam, vostè és catedràtic d'història de la UIB. I Sebastià Serra, vice-secretari general del PSM, és professor del mateix Departament. I, a més, són amics...

—Sí, efectivament, som companys de feina de fa molts anys, i en Sebastià és una persona amb la qual tenc una bona relació, sí. De fet, quan he passat mals moments de salut, ell ha estat de les poques persones que sempre han procurat de tenir-me informat del que passava a la UIB i de donar-me ànim. Això s'agraeix molt... Som amics, sí.

—El que vull demanar-li és precisament això: fins a quin punt ha afavorit aquesta relació personal, entre vostè i Sebastià Serra, que les direccions del PSM i UM, que tan enfrontades han estat, s'avenguessin a asseure's per dinar i parlar d'hipotètiques col·laboracions?

—Amb un amic es parla de moltes coses. De política també, és clar. Coincidim en moltes coses i sobretot tenim una relació personal que s'ha anat enriquint amb els anys, i quan parlem de política podem parlar amb absoluta confiança. Bé, supòs que potser hi ha tengut qualche cosa a veure...

—Va servir de res, aquest dinar?

—Sí, crec que de molt. No per a pactar res, ni cap cosa massa concreta. Però sí per al que és més important: desbloquejar una relació que amenaçava de convertir-se en una mala relació crònica que podia ser perjudicial per a tots dos partits. I, directament, per a crear un nou ambient entre els dirigents. Li posaré un exemple. Fa uns dies vaig sentir que na Maria Antònia [Munar], en un discurs, feia referència al "nacionalisme" i als "nacionalistes". És clar, aquí hi entrem tots. És un bon començament.

—També ho és que aquest aparent bon feeling actual i les possibilitats de col·laboració futura passen per les eleccions autonòmiques...

—Ah, és clar..., sí que és ver. Tothom diu que no volen parlar de res abans de les eleccions, i que tot, si de cas, queda per a l'endemà, quan ja s'hagin comp-

"El dinar entre les direccions del PSM i d'UM servi per crear un nou 'ambient' entre els dirigents de tots dos partits..."

“En política, si no tens vocació testimonialista, has de saber no tancar-te cap porta. Si no hi ha pacte previ [entre PSM i UM], com sembla, aleshores es deixa la porta oberta perquè passi el que pugui passar, tant per UM com pel PSM.”

tat els vots i se sàpiga la força electoral de cada un, de com aniran els pactes...

—N’hi ha que es pensen que, arribat el cas, UM podria pactar amb el PP, cosa que l’allunyaria del PSM.

—Home, en política, si no tens vocació testimonialista, has de saber no tancar-te cap porta. Si no hi ha pacte previ, com sembla que no n’hi haurà, aleshores es deixa la porta oberta al fet que passi el que pugui passar, tant per UM com pel PSM.

—No creu que és un error aquesta tàctica, perquè podria donar-se el cas que Aznar convocàs les eleccions generals el mateix dia de les autonòmiques i municipals, i aleshores com quedaria el nacionalisme...

—Seria molt dolent per a les expectatives de tots dos, evidentment. Però per això hem de confiar que les direccions de tots dos partits tinguin bons analistes —i deixar-los tranquils— per a prevenir-los de totes les possibilitats.

—I si hi havia coincidència electoral, què creu que podria passar?, hi hauria pacte previ?

—Jo no ho sé, però, repetesc, hem de confiar que ambdues direccions estiguin preparades per a totes les possibilitats i tinguin les respostes preparades. Una cosa és que el discurs oficial i públic d’UM i del PSM sigui que cada un va pel seu costat i després de les eleccions ja es veurà, i una altra de considerablement diferent que, tot i dir això, estiguin preparats. Hi han d’estar.

—I si no hi estan i passa?

—Un desastre per a tots dos.

—Com es pot tenir preparada una resposta que necessàriament hauria de ser rapidíssima, davant una convocatòria per al mateix dia de les generals i les autonòmiques?

—Jo crec que només hi ha una manera: reduint al mínim els interlocutors, que facin feina discretament i que, arribat el cas, reunesquin els òrgans dels partits i ho expressin amb la rotunditat que és necessària, perquè si fos com vostè diu —i jo crec que podria passar— seria una simple qüestió de supervivència dels dos partits. Així de clar.

—Tornem a les eleccions. El PP sembla que formalment recupera la unitat, però n’hi ha que pensen que les aigües van molt remogudes i que fins i tot podria haver-hi grups, com el canyellista, que si bé no

PERE BOTA

“No crec que Cañellas surti del PP. Ara, que des del seu diguem-ne entorn es vagin creant, com ja es creen en alguns pobles de Mallorca, grups d’independents o partidets amb la prentesió d’afleblir el PP, sí. Ja ho fan.”

desitjassin perdre les eleccions, tampoc no veurien amb massa mals ulls que perdés Matas. Comparteix aquesta enrevessada anàlisi?

—Podria ser, sí. Crec que aquest grup, que sempre havia estat tan segur de si mateix, avui té per damunt de tota altra consideració, un desig: castigar en Matas.

—Amb la prentesió hipotètica de trencar el PP, creu?

—No, això no. No crec que Cañellas surti del PP. Ara, que des del seu diguem-ne entorn es vagin creant, com ja es van creant en alguns pobles de Mallorca, grups d’independents o partidets locals amb la prentesió d’afleblir el PP, sí. Ja ho fan.

—Amb l’objectiu de...?

—Òbviament, i feim pura suposició, que una vegada perdut el poder, el PP es trobi davant una situació de crisi profunda i les masses tornin a enlluernar-se amb el fundador i demanin a Cañellas que torni com a salvador. Encara que ell, llavors, s’hauria de veure si personalment i formalment torna o no. Això ja seria una altra història.

—Hem parlat dels nacionalistes i del PP. Parlem ara dels socialistes, perquè en totes les travesses que es fan sobre un hipotètic govern alternatiu del PP, el PSIB és la peça fonamental.

—Parlam molt de les disputes dins el PP, però jo tenc por que les que hi ha dins el PSIB no siguin encara més profundes. És preocupant. El PSIB hauria de tenir molt ben definit què vol ser, quin líder ha de tenir..., i no, no hi ha res clar. Pareixia que amb Andreu Crespí [secretari general que va perdre a les primàries, amb Francesc Antich, la

condició de candidat a president del govern] s’havia trobat un consens..., però no. I ara veig que el nou líder, Francesc Antich, va ser cridat per Matas al Consolat de la Mar, com per donar-li una mena de consideració institucional. Per què? No ho sé, hi ha coses que no entenc. Em desconcerta la situació del PSIB. Podria passar que n’hi hagués, de pesos pesants del PSIB, que esperin vejam què passa per després sortir a reclamar quotes de poder? No ho sé, no ho sé...

—Què vol dir?

—Que a Mallorca funciona molt l’antropologia.

—...

—Des de sempre en la vida política mallorquina ha existit la figura d’allò que en foraster en diuen el ta-

pado, a l'espera d'esdeveniments. És una forma d'actuar molt mallorquina. A vegades pens a veure si els fets ocorreguts dins el PSIB no van en aquest sentit..., ja ho veurem. En tot cas em preocupa molt, perquè el PSIB és, efectivament, una peça fonamental.

—Tornem als nacionalistes. Suposem que hi hagués un pacte entre PSM i UM, fos de l'indole que fos. Quin tipus de nacionalisme s'hauria d'oferir a l'electorat? Dit d'una altra manera, cap on ha d'anar el nacionalisme a les Balears?

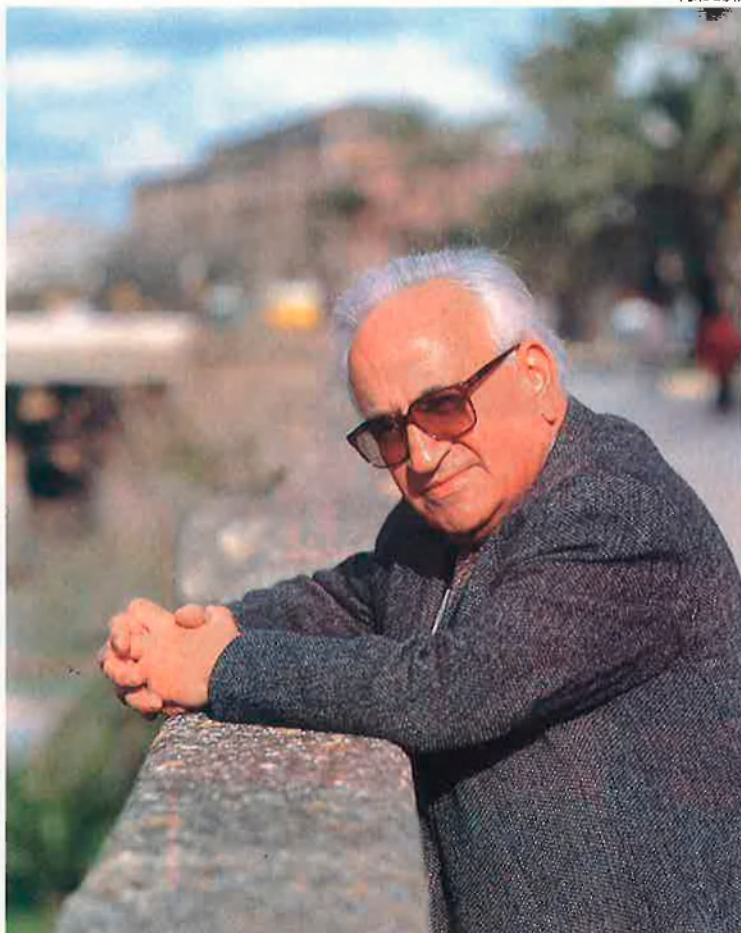
—Ha de cercar el seu propi camí. S'ha de posar al dia, en el sentit que per ventura encara hi ha coses que són massa utòpiques. Cal assumir un pragmatisme suficient, però tenint sempre molt present que el nacionalisme no ha de servir, no pot servir, només per presentar-se a unes eleccions. Cal eixamplar la base social.

—Centrar-se?

—Se'n digui com vulgui, el nacionalisme ha de mirar de trencar la forma típica com la majoria dels mallorquins han vist el poder: Madrid. Que tot s'ha d'aconseguir de Madrid. Si es trenca aquesta dependència psicològica, el nacionalisme podrà desenvolupar-se molt. Potser durant anys el nacionalisme, dins el seu castell intel·lectual, ha pensat que era una dependència que es resoldria tota sola. I no. S'ha d'aconseguir que el botiguer, una peça bàsica per al nacionalisme, arribi a entendre que es poden resoldre de veres el problemes aquí. Per convèncer-l'en, s'han de fer tots els esforços. I no basta pensar que la Part Forana [Mallorca sense Palma] vagi en aquest sentit. El nacionalisme també ha d'aconseguir el botiguer de Palma. És imprescindible i per això, i en aquest sentit, tot seria molt més fàcil si el PSM i UM col·laborassin en aquesta tasca, perquè, feina, n'hi ha per a tots dos, encara que sigui cada un en el seu àmbit.

—Com creu que ha de ser el nacionalisme: de Balears, de cada illa...

—S'ha tenir sempre ben present el fet diferencial de cada illa, cada una de les quals hauria d'aconseguir el seu propi govern i parlament. La instància unitària, com a lloc de reunió, podria ser el Consell General Interinsular, però cada illa hauria de tenir el seu pro-

pi parlament i govern, i el govern balear hauria de ser purament residual. La contrària, enfortir el govern balear i afleblir els consells, mai no funcionarà bé. No acceptar això i defensar un govern de les Balears fort és la típica dependència forana, de fer aquí la mateixa cosa que a la Rioja, el *café para todos*. És la idea que té actualment, per exemple, el Partit Popular i el govern balear.

Miquel Payeras

"El nacionalisme ha de tenir sempre ben present el fet diferencial de cada illa, cada una de les quals hauria d'aconseguir el seu propi govern i parlament."

Cultura Juvvenil

COM CADA ANY, T'OFERIM LA POSSIBILITAT D'ANAR A ESQUIAR AL MILLOR PREU !!

Pal/Arinsal
a partir de 6.200 ptes.

Forfets 2 dies a Pal/Arinsal
+ 1 mitja pensió

Masella
a partir de 6.225 ptes.

Forfets 2 dies a Masella
+ 1 mitja pensió

La Molina
a partir de 8.000 ptes.

Forfets 2 dies a La Molina
+ 1 mitja pensió

Núria
a partir de 5.905 ptes.

Forfets 2 dies a Núria
+ cremallera + telecabina
+ 1 mitja pensió

Vaqueira
a partir de 7.850 ptes.

Forfets 2 dies a Vaqueira
Beret + 1 pernoctació i
esmorzar + 1 mitja pensió

ESLLEIJA INFORMACIÓ I RESERVES
93 483 83 63
www.gencat.es/catalunya/ajove